

18.05.2015

Zolitūdes traģēdijas parlamentārās
izmeklēšanas komisijai

Invalīdu un viņu draugu apvienības “Apeirons” priekšlikumi Zolitūdes
traģēdijas parlamentārās izmeklēšanas komisijai

Invalīdu un viņu draugu apvienība Apeirons ir vadošā cilvēku ar invaliditāti intereses aizstāvošā nevalstiskā organizācija Latvijā. Savas kompetences ietvaros iesaistāmies, gan praktiskas palīdzības sniegšanā cilvēkiem ar invaliditāti, gan piedalāmies arī dažādās darba un iniciatīvas grupās, lai cilvēku ar invaliditāti intereses pārstāvētu valsts un pašvaldību līmenī. Iesaistoties Zolitūdes traģēdijas parlamentārās izmeklēšanas komisijas darbā, asi nosodām sistēmas kļūdas kā būvniecībā, tā arī ēku ekspluatācijas laikā, kā arī atbalstam Parlamentārās komisijas darbu, kas vērsti ne tikai uz kļūdu identifikāciju, bet pakāpenisku sistēmas sakārtošanu, kas nepieļautu līdzīgas situācijas nākotnē. Tāpat arī pievienojamies ANO konvencijai “Par personu ar invaliditāti tiesībām”, kurā teikts, ka: “Lai personas ar invaliditāti varētu dzīvot neatkarīgi un pilnvērtīgi piedalīties visās dzīves jomās, dalībvalstis veic atbilstošus pasākumus, lai vienlīdzīgi ar citiem nodrošinātu personām ar invaliditāti pieeju fiziskajai videi, transportam, informācijai un sakariem, tostarp informācijas un sakaru tehnoloģijām un sistēmām, un citiem objektiem un pakalpojumiem, kas ir atvērti vai ko sniedz sabiedrībai gan pilsētās, gan lauku rajonos. Šie pasākumi, kas ietver pieejamībai traucējošu šķēršļu un barjeru identificēšanu un likvidēšanu, cita starpā attiecas uz:

- ēkām, ceļiem, transportu un citiem iekštelpu un āra objektiem, tostarp skolām, mājokļiem, ārstniecības iestādēm un darba vietām;
- informācijas, sakaru un citiem pakalpojumiem, tostarp elektroniskajiem pakalpojumiem un avārijas dienestiem”

Lūdzam Komisijas noslēguma secinājumos un turpmāko mērķu izvirzīšanā, iekļaut arī apvienības Apeirons identificētos problēmjautājumus:

- Noteikt likumdošanā atbildības par pieejamas vides normu neievērošanu ikvienā būvniecības procesa posmā.
Pašreiz likumdošanā nav noteikta nevienas amatpersonas vai kāda cita atbildība gadījumos, kad Latvijā spēkā esošās būvniecības normas, netiek ievērotas vai arī tiek rupji pārkāptas. Tāpat arī nav skaidri noteikts sankciju un kontroles mehānismi.
- Steidzīgi izstrādāt cilvēku ar dažāda veida invaliditāti evakuācijas protokolu.

Invalīdu un viņu draugu apvienība

“APERONS”

Latvijas būvnormatīvos, kā arī citos normatīvos nav noteiktas evakuācijas normas un kārtībā, kāda cilvēki ar invaliditāti tiek evakuēti no sabiedriskajām ēkām.

3. Pārdomāt par cilvēku ar redzes, dzirdes un intelektuālās attīstības traucējumu informēšanas un komunikācijas kārtību ekstremālās situācijās.
Diemžēl cilvēkiem ar dzirdes traucējumiem nav dzirdamas vispārējie trauksmes signāli, cilvēkiem ar redzes traucējumiem nav skaidri saprotamas darbības trauksmes gadījumos un grūti izsekot vispārējām instrukcijām. Cilvēkiem ar intelektuālās attīstības traucējumiem jābūt pieejamai informācijai vieglā un saprotamā veidā.
4. Pievērst uzmanību sociālo un ārstniecības iestāžu pieejamībai.
Lai saņemtu atbilstošus pakalpojumus ārstniecības, sociālajām un izglītības iestādēm ir jāuzliek par pienākumu visātrākajā laikā nodrošināt Latvijā spēkā esošo pieejamības normu ieviešanai.
5. Jebkuras kārtības izstrādāšanā, kas saistīta arī ar cilvēku ar invaliditāti iesaistīšanu, noteikt obligātu saskaņošanu ar cilvēku ar invaliditāti intereses pārstāvošo nevalstiskajām organizācijām.

Ivars Balodis
Valdes priekšsēdētājs